

Fruitig tuinplezier toegewenst met de nieuwe Fruit-ABC-nieuwsbrief!

Kunt u deze nieuwsbrief niet goed lezen? Online [pdf versie](#).

Voorwoord

*Wij wensen u een gezond &
 gelukkig Nieuwjaar 2023 en
 een goed fruitjaar toe!*

*De maand januari is heel geschikt om
 fruitbomen en fruitstruiken te planten
 of te verplanten. Binnen kan je
 zaaïen, stekken en enten.*

Inhoud

Fruitige tuintips voor januari	1
Snoei	1
Fruitsoorten snoeien in januari.....	1
Appelbomen eenvoudig snoeien.....	2
Openluchtdruiven snoeien.....	2
Vermeerdering	2
Te stekken in januari.....	2
Enthout knippen	2
Enten van onderstammen	2
Planten.....	3
Fruitsoorten voor kas/serre	3
Onderhoud	3
Wildvraatschade voorkomen	3
Allerlei.....	3
Oude rassenlijsten fruit	3
Boekentips.....	3
Agenda met uit-tips	3
Januari 2023	4
Februari 2023.....	4
Maart 2023	5

Fruitige tuintips voor januari

Planten of verplanten van bomen en
 struiken met naakte wortels.
 Snoeien van buitendruiven, kiwi(bes)
 en Japanse kwee (*Chaenomeles*).
 Terug snoeien van de kiwiplant die je
 wil omenten.

Inkuilen van stekhout van druiven.
 Snoeien van zwakgroeiende appel- en
 perenbomen.
 Enthout van steenfruit, pitfruit en
 kiwi knippen.
 Winterstekken van trosbessen en
 gele *Ribes*.
 Oppotten van onderstammen om in
 groei te trekken voor enting in maart.
 Zaaïen van kiwi's.
 Bekalken van te zure grond.
 Fruitbomen beschermen tegen
 wildvraat en vorstscheuren.
 Lijmbanden (wintervlinder) van
 fruitbomen verwijderen (e.jan.)
 Kweewortels (vooral Kwee C) en
 vijgen beschermen tegen wintervorst.

*Van sommige onderwerpen kan je in
 deze nieuwsbrief meer lezen.*

Snoei

Fruitsoorten snoeien in januari

De volledige
 snoeikalender kan je
 ook vinden in de
 Groente en Fruit
 Encyclopedie!

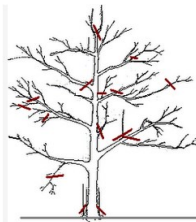
FRUITSOORT	Snoeikalender per maand											
Nederlandse naam	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Kiwi's, kiwiberry												
Gewone kiwi												
Krentenbommige												
Aardbeiboom												
Appelbes												
Pawpaw												
Tamme kastanje												
Sterkwee, dwergkwee												
Edelhout, sporenhout												

Een **gewone (uitdunnings-)snoei**
 doe je in januari bij appelbomen,
 perenbomen, josta, **druiven, kiwi's,**
kiwibessen, vijgen, bramen,
 frambozen, Japanse wijnbes, Japanse
 kwee, kruisbessen, trosbessen,
 taybessen en zwarte vlier. Volg eens
 een praktische snoeiles! Zie agenda.
 Druiven en oudere kiwiplanten moet
 je begin januari zeker snoeien!
 Als het overdag kouder is dan -3°C,
 dan snoei je beter niet!
 Snoei op een droge (vorstvrije) dag
 zodat de wonden snel opdrogen.

[Lees meer](#)

Appelbomen eenvoudig snoeien.

Door laagstam appel- en perenbomen te snoeien krijg je jaarlijks vruchten van een goede kwaliteit. Snoei nu de oudere bomen met veel bloemknoppen.

Neem eerst 2 of 3 dikke licht-verstorende takken uit de boom weg.

Snoei weg: wildopslag van de onderstam, te laag staande takken, buikhout, rugtwijgen en concurrenten.

De harttak moet enkelvoudig groeien. Verbeter de groei bij te zwak groeiende vruchttakken door een aantal bloemknoppen te verwijderen en door de verlengenis op enkele bladknoppen (klik) te snoeien.

Bladknoppen zijn spits en smal. Gemengde knoppen (=bloem- en bladknoppen) zijn opvallend dik en komen vooral aan kort vruchthout.

Tweejarige vruchttwijgen kan je op een eenjarige klik snoeien. (Vanaf de jaarring ca 3 cm eenjarige stomp bewaren). [Info](#).

Volg eens een praktische **snoeiles & voordracht** → zie agenda!

Openluchtdruiven snoeien

De beste snoeimaanden zijn december, januari en februari.

Vroeg snoeien (januari) stimuleert de groei wat voor druiven meestal goed is.

Laat de stam mooi verticaal groeien. De harttak kan je verticaal ofwel horizontaal leiden.

De eerste draagsporen of stiften staan op minstens 40 cm boven de grond.

Laat per draagspoor slechts één stevige eenjarige twijg staan. De beste twijgen zijn minstens een potlood dik en de knoppen zitten op ca 10 cm van elkaar.

Bij de meeste druiven kan je de dikste eenjarige twijg op 2-3 knoppen insnoeien. Snoei steeds 3 cm boven

een knop, om uitdrogen van de laatste knop te voorkomen.

Dunne en overtollige twijgen snoei je op 1 knop.

Bij pitloze druivenrassen kan je beter op 5 - 8 knoppen snoeien.

[Lees meer](#).

Vermeerdering

Te stekken in januari

Druiven, vijg, jostabes, **trosbessen**, gele Ribes, zwarte vlier en blauwe bessen.

Sommige fruitsoorten moet je onder glas (kas) stekken, maar de meeste soorten kun je ook als winterstek in openlucht inkuilen.

Bij langdurige vorst en sneeuw kan je druiven stekken in potten, geplaatst in een licht verwarmde plaats. [Info](#).

Enthout knippen

De meeste fruitbomen kun je enten op een onderstam. (Zie [filmpje](#)).

Snoei en verzamel het (eenjarig) enthout bij vorstvrij en droog weer.

Eerst verzamel je eenjarige middeldikke twijgen van steenfruit (pruimen, kersen) en kiwi's. Later verzamel je enttwijgen van appel- en perenbomen.

Kenmerken van goed griffelhout:

eenjarig, knoppen goed gesloten, fris, ziektevrij, voldoende dik en lang.

Als **bewaarplaats** is een koelkast (zonder fruit) het beste geschikt.

Busseltjes met twijgen kan je ook 20 cm diep en zo schuin mogelijk, ingraven aan een noordenmuur. Met goed bewaard griffelhout kan je vanaf januari tot april onderstammen enten. [Lees meer](#).

Enten van onderstammen

Enten is het laten vergroeien van een knopdragend plantendeel (ent) met een worteldragend plantendeel (onderstam).

Het enten doe je op planten die moeilijk te stekken zijn of waarvan de

eigenschappen verloren gaan bij het zaaien.

Door op **zwak-groeiende onderstammen** te enten bekom je kleinere fruitbomen die vroeg productief worden.

Fruitsoorten die je gemakkelijk kan enten zijn appels, peren, kweeper en pruimen.

Winterentingen kunnen vanaf januari tot einde maart binnen gedaan worden. **Voorjaarsentingen (in openlucht) kan je doen** vanaf april tot einde mei.

Het enten vraagt meer handigheid en zorg dan bij het stekken. **Volg eens een voordracht of workshop ivm enten!** [Lees meer.](#)

Planten

Fruitsoorten voor kas/serre

Voor de kas of serre zijn druiven interessant. Kies een ras dat weinig of niet vatbaar is voor meeldauw! Aanbevolen druivenrassen met grote trossen en tamelijk grote tot grote bessen zijn o.a. 'Fanny' (wit), 'Francisca' (geelwit), 'Georg' (blauw) en 'Theresa' (wit roze). [Lees meer.](#)

Onderhoud

Wildvraatschade voorkomen

Langdurige sneeuw in de tuin kan tot gevolg hebben dat er vreterij van konijnen, hazen en reeën aan (jonge) fruitbomen of sierbomen komt.

Indien de schors volledig rond de stam afgevreten is, dan sterven de bomen af.

Breng VOOR de sneeuw valt, een bescherming aan van kunststof gaasnetjes, spiraalvormige plastiekbanden en eventueel kuikengaas.

Als controlemiddel (of "afleidend voeren") kan je regelmatig een beetje vers snoeihout van appelbomen op de grond leggen, als voedsel voor de knaagdieren. De appelryassen 'Alkmene', 'S. van

Boskoop', 'Elstar', Fuji en Karmijn de Sonnaville zijn het meest aantrekkelijk! [Lees meer.](#)

Allerlei

Oude rassenlijsten fruit

Op zoek naar de kenmerken van een oud fruitras? (appel, peer, kers, pruim, kleinfruit). Zie **download-pagina** van [Fruit Pluktuin](#) met o.a. 18de en 19de rassenlijst fruit van 1992 en 1999.

Veel gestelde vragen ivm fruit→ [FAQ](#) (Nieuw)

In de volgende nieuwsbrief:

SNOEI:

Fruithaag van rode trosbes.

Laagstam perenbomen

VERMEERDERING:

Te stekken in februari.

Winterenten van onderstammen.

PLANTEN:

Kweeperen en zelfbestuivende pruimenbomen.

ONDERHOUD:

Schuilplaatsen voor oorwormen

ALLERLEI:

Tomaten moeten niet rood en rond zijn.

Bouwplannen om [zelf nestkasten te maken](#). **Tip!**

Boekentips.

- Groente- en Fruit Encyclopedie. [Info.](#)
- Gemakkelijk fruit. Uit eigen tuin, van terras of balkon. [Info.](#) Nog te bekomen bij de auteur.
- ABC van het plantenlatijn. Betekenis van botanische namen. [Info.](#)

Agenda met uit-tips

Bij interesse neem je contact op met de organisator.

Vooraf inschrijven is soms nodig!

Op zoek naar een spreker/lesgever voor uw vereniging? [Lees meer.](#)

Januari 2023

- Wo 4 januari 2023 (20-21u30u) Webinar "**veredelen dmv enten**". (Online voordracht). Org: Yggdrasil (Frank Anrijs) [Meer info](#).
- Do 5 januari 2023 (19u30) Voordracht "**tomatenteelt**". Inkom is gratis voor leden van Tuinhier, niet-leden 5€. Biezenbilk, Ettelgemsestr 24 B-8460 Oudenburg. [Meer info](#). (Ook op 21 febr te Zedelgem, 13 mrt te Berlare, 17 mrt Gullegem en 12 april te Stekene).
- Za 7 januari en 4 februari 2023 (9.30-15u) Basis "**snoeicursus fruit**". Inkom 40 of 50€. Adres: NL-1747 CA Tuitjenhorn. Org. PVNH. [Meer info](#).
- Vrijdag 13 januari 2023 (19u30) Voordracht "**veredelen dmv enten**" en **erfgoed oude fruitbomen**. Inkom is gratis voor leden van Tuinhier, niet-leden 5€. Biezenbilk, Ettelgemsestr 24, B-8460 Oudenburg. [Meer info](#).
- Zaterdag 14 en 21 januari 2023 (en 4 en 18 febr) **Snoeicursus fruitbomen** (appel en peer). Locatie: 't Olde Ras, NL-Doesburg. [Meer info](#).
- Za 14 januari en 25 februari 2023 (8u30-16u). Praktijkopleiding "**Snoeien van fruitbomen**". Deelname 180€. Locatie is PCLT te B-8800 Roeselare. [Meer info](#).
- Za 14 januari 2023 (14u) **Snoeidemo wijndruiven**. Locatie: Wijngaard van Hasp-O-Stadsrand, Diestersteenweg 146, B-3800 Sint-Truiden. Org.: Studiekring Guvelingen. Gratis toegang en vooraf inschrijven is niet nodig. [Info](#).
- **Leifruit snoeien en verzorgen** (theorie & praktijk). Do 19 januari 2023 (19u30-21u30), za 28 januari (9-12u), za 27 mei en za 26 augustus 2023. Deelnameprijs voor de 4 lessen is 150€. Locatie is te B-1980 Zemst. Org.: POMKO. [Meer info](#).
- **Hoogstam fruitbomen snoeien** en onderhouden (theorie & praktijk). Op do 19 januari 2023 (19u30-21u30), za 28 januari (17-17u) en za 26 augustus 2023. Deelnameprijs voor de 3 lessen is 120€. Locatie is te B-1980 Zemst. Org.: POMKO. [Meer info](#).
- Za 21 januari 2023 **Praktijkdag snoeicursus**. (Onder voorbehoud). Locatie: Fruitteeltmuseum, Annie M.G. Schmidtssingel 1 te Kapelle (NL). Deelname 100 € [Info](#)
- januari 2023 Cursus **druiventeelt** (wijnbouw) op verschillende locaties. Deelname 120€. Org: NAC. [Info](#).
- januari 2023 **Cursus fruitteelt** (fruitbomen en kleinfruit, 60 u) op verschillende locaties. Deelname 120€. Org: NAC. [Info](#).
- januari 2023 Basis Fruit **Snoeien** 1 dag (theorie en praktijk). Deelname 242,50 €. Locatie: Fruit Atlas te NL 6677 PL Slijk-Ewijk. [Meer info](#).
- Vrij 27 januari 2023 (10-17u) **Fruitbomen "Van snoeien naar niet snoeien"**, met Taco Blom. Te Den Haag (NL). Deelname 75 of 60€. [Info](#).
- Za 28 jan 2023 (14u) **Ent-event** (NBS i.s.m. Stad Mechelen). Verkoop enthout, materialen en onderstammen. Tivoli, B-2800 Mechelen. [Meer info](#).
- Za 28 januari 2023 (9-12u) Workshop **winterstekken** bij Rawijs te Lochristi. Org: Voedselbos De Zoetenhof & Tuinhier. Deelname: 12 € (Velt/Tuinhier leden) ofwel 20 € (niet-leden). [Inschrijven](#).
- Za 28 januari 2023 Cursus **wintersnoei fruitbomen** (laagstam). Deelname 85€. Locatie: Fruithof. NL-8382 CE Frederiksoord. [Info](#).
- Di 31 januari 2023 (19-22u) **Vermeerderen van planten: zaaien, stekken en enten**. Deelname 190€ voor 10 lesuren. Locatie: PCLT te B-8800 Roeselare. [Info](#).

Februari 2023

- Do 9 februari 2023 (19u30) Voordracht "**snoeien** van kleinfruit en fruitbomen". Locatie: B-3053 Haasrode. [Meer info](#).
- Vrij 10 februari 2023 (19u30) Voordracht "**Zoete aardappel: teelt en vermeerdering**". Locatie: B-9280

Lebbeke. Org: Tuinhier. [Meer info](#).
(Ook op zo 26 febr te Brakel)

- Za 11 februari 2023 (9-12u)
"Snoeicursus pitfruit" (laagstam).
Tuinbouwschool te B-9090 Melle.
Deelname 20,00€. [Inschrijven](#).
- Za 11 februari 2023 (9u30) Entcursus
te 1462 JL Middenbeemster (NL).
Organisatie PomVNH. Deelname 40 of
50€ [Meer info](#).
- Za xx februari 2023 (9u30) Snoeien
fruitsoorten. Deelname xx €. Locatie:
De Loonse schuur, Maasdijk 18,
Ravenstein(NL). [Meer info](#).
- Di 14 februari 2023 (19u30)
Voordracht "tomatenteelt". Locatie:
Het Gildenhuis, Hamsestwg 2, 9200
Dendermonde (Grembergen) Org:
Biomoeuistuiniers. [Info](#).
- Vrij 17 febr 2023 (19u30) Cursus
"Starten met een moestuin" (deel
1/4). Locatie: B-9100 Nieuwkerke-
Waas (Sint-Niklaas). [Meer info](#).
- Za 18 februari 2023 (14u) Snoeien
van fruitbomen en kleinfruit
(praktijk). Org.: Landelijke Gilde
Opdorp, deelgemeente van B-9255
Buggenhout. [Meer info](#).
- Za 18 februari 2023 (13u30-16u30)
Workshop enten van fruitboompjes.
Deelnameprijs: €47,50 (4 entelingen
inbegrepen). Locatie: NL-3293 LB,
Mookhoek. [Meer info](#).
- Za 18 februari (9u30) "entcursus".
Adres: NL-Middenbeemster. Org.
PVNH. [Meer info](#).
- Za 18 febr 2023 (9u) Voordracht
"Fruitbiologie en de fruitboom als
levend organisme. Regio Limburg.
Org.: NBS. Deelname 12€.
- Zo 19 februari 2023 (10u15)
Snoeidemo van appel- en
perenboom. Locatie: B-9090 Melle.
Vooraf inschrijven. [Meer info](#).
- Zo 19 februari 2023 (9u) Praktische
snoeiles van vruchtbomen te B-8952
Heuveland. Org.: NBS Prijs: 5€.
- Di 21 februari 2023 (19u30)
Tomatenteelt met plaagtolerante
rassen. Locatie: PC 't Lokaal,
Lokaalstr 7, B-8210 Zedelgem. Gratis

toegang. Org.: Tuinhier Veldegem.
Info. (Ook op 13 mrt te Berlare, 17 mrt te
Gullegem en 12 april te Stekene).

- Do 23 februari 2023 (19u30) "Enten
fruitbomen" (theorie) als 1ste deel van
de entcursus. Fazantenhof, Bosdreef
5c, B-9080 Lochristi. Org.: De
Zoetenhof & Tuinhier. [Info](#).
- Za 25 febr 2023 (9u) Snoeidemo van
kleinfruit en laagstam pitfruitbomen.
Org.: Voedselbos De Zoetenhof &
Tuinhier. Locatie: B-9070 Destelbergen.
Prijs 15 of 25 €. [Meer info](#).
- Zo 26 februari 2023 (9u30)
Voordracht "teelt van zoete
aardappel". Locatie: 't
Schutterslokaal, Sint Martensstraat 8,
B-9660 Opbrakel. Inkom niet-leden is
2,5€. [Meer info](#).
- Za xx februari 2023 (13u) Entdemo.
Laat uw eigen boompjes enten. Gratis
toegang. Je kan ook uw eigen enthout
(pitfruit, steenfruit) meebrengen.
Locatie: Kapelle (NL). [Info](#).

Maart 2023

- Za 4 maart 2023 (9u30-11u30)
Workshop enten van fruitbomen
(Angelo Dewitte). Locatie:
Hovenierstuin Annoeba, B-8460
Oudenburg. [Meer info](#).
- Za 4 maart en/of 11 maart 2023
Workshop enten (2de deel).
Deelnameprijs is 45 € (leden van
Tuinhier/Velt ofwel 60€ (niet-leden).
Org: Voedselbos De Zoetenhof i.s.m.
Tuinhier. Locatie te B-9080 Lochristi.
[Meer info](#).
- Za 4 ofwel 11 maart 2023 (10-16u30)
Workshop Enten (ivm voedselbossen)
te Hengelo (NL). Deelname 85€ [Meer
info](#).
- Za 4 maart 2023 (10u) Theorieles
"Grondbewerking, planttechnieken en
snoeiprincipes". Regio Limburg.
Deelname 12€. Org.: NBS
- Za 4 maart 2023 (10-15u) Snoei van
fruitbomen (theorie en praktijk).
Org.: NBS & Velt Brugge. WZC
Engelendale, Vlamingdam 34, te B-
800 Brugge.

- Za 4 maart 2023 (14u) **Snoeidemo** van **pitfruitbomen** te B-9500 **Geraardsbergen**. [Meer info](#).
- Zo 5 maart 2023 Cursus **enten** fruit. Deelname 85€. Locatie: Fruithof. NL-8382 CE **Frederiksoord**. [Info](#).
- Zo 5 maart 2023 (vanaf 9 tot 17u) 4 **workshops enten**. Deelnameprijs is 25€ per workshop (90 minuten). Locatie te B-1980 **Zemst**. [Meer info](#).
- Zo 5 maart 2023 (10u30) Voordracht "ecologische **fruithagen**". Locatie: Solleveld 11 te B-1700 **Dilbeek**. Org. Tuinhier. [Meer info](#).
- Vrij 10 en 24 maart 2023 (19u30) Cursus "**Starten met een moestuin**" (deel 2/4 en 3/4). Locatie: B-9100 **Nieuwkerke-Waas** (Sint-Niklaas). [Meer info](#).
- Za 11 maart 2023 (10-17u) Workshop **enten** en **zadenbeurs**. Organisatie: Velt Prov. W.VI. en Fruitwerkgroep Beernem. Locatie: LTI, Bruggestraat 190, B-8730 **Oedelem**. Inkom is 3 of 5 € (leden/niet-leden). [Meer info](#).
- Zo 12 maart 2023 (vanaf 9 tot 17u) 4 **workshops enten**. Ook entdag, entbeurs, onderstammen en enthout. Deelnameprijs is 25€ per workshop (90 minuten). Locatie te B-8560 **Wevelgem**. [Meer info](#).
- Zo 12 maart 2023 (9u30-12u) Demonstratie "**enten van fruitbomen en wintersnoei leifruit**". Lesgever: Pieter Kyndt. Org.: Velt Fruitwerkgroep Beernem. Deelname: 3€ of 4 € (leden of niet-leden). Locatie: Akkerstraat 19, B-8730 **Beernem**. [Meer info](#).
- Zondag 12 maart 2023 (10u) Voordracht "**druiventeelt met ziektetolerante rassen**" OC d' Oude school, Molenstr 3, B-9190 **Kemzeke** (deelgemeente van **Stekene**). Org: Tuinhier Kemzeke. [Meer info](#). (Ook op 14 april te Poperinge).
- Ma 13 maart 2023 (19u) Voordracht **tomatenteelt** met plaagtolerante rassen. Parochiezaal, Dorp 33, 9290

Berlare. Org: TH Berlare. (Ook op 17 mrt te Gullegem en 12 april te Stekene). Inkom gratis voor leden, niet-leden 5€.

- Vrij 17 maart 2023 (19u30) Voordracht **tomatenteelt**. Kerkstr 1, B-8560 **Gullegem** (Wevelgem). Info
- Za 18 maart 2023 (9-12u) Workshop **enten** te B-9090 **Melle**. Deelname 20€. [Meer info](#).
- Vrij 31 maart 2023 (19u30) Voordracht **pompoenen en courgette** (teelttips). Locatie: GOC, B-9090 **Melle**. Inkom 3€. [Meer info](#).

SLOT

Nog geen abonnee? [Schrijf je nu in voor deze Fruit-nieuwsbrief](#).

Komt deze nieuwsbrief bij jou in de SPAM box? Voeg het emailadres gdekinder@gmail.com toe tot de contacten van uw emailprogramma en het probleem is meestal opgelost!

SOCIALE MEDIA EN BLOG

Blijf op de hoogte met [facebook](#) (liefhebbers van fruit en fruitteelt), [twitter](#) en [mastodon](#) (**nieuw**)

VORIGE NIEUWSBRIEF LEZEN? (PDF)

Zie [webpagina](#).

Je ontvangt deze nieuwsbrief omdat je je hiervoor opgegeven hebt. Wij gaan voorzichtig om met je persoonsgegevens en doen er alles aan om deze gegevens zo goed mogelijk te beschermen.

TE VEEL NIEUWSBRIEVEN? Klik hier om je [af te melden en uit te schrijven](#)

1 januari 2023 - mailing aan **6 030** fruit(tuin)minnende gezinnen.

De website www.fruitabc.be vervangt de website www.houtwal.be.

Bedankt voor uw aandacht!

Guy De Kinder, auteur van de Fruit-ABC nieuwsbrief

Opmaak 2-1-2023 08:14

[Afmelden](#)
[Contact](#)